

Het heiligenboek

Edith Stein (2). „Kom, we gaan voor ons volk” Tom Zwaenepoel

„Veel van onze tijdgenoten willen het kruis tot zwijgen brengen. Maar niets is sprekender dan het doodgewone kruis! De echte boodschap van het lijden is een les van de liefde. De liefde bevruucht het lijden en het lijden verdiept de liefde.” Die woorden sprak Joannes-Paulus II tijdens de heiligverklaring van een landgenote die hij in zijn hart droeg: Edith Stein, die als kloosterlinge de naam Theresia Benedicta van het Kruis droeg.

Wie echt liefheeft, blijft ook voor het lijden niet staan. Met Jezus wil de ‘door het Kruis gezegende’ Theresia het kruis dragen voor het heil van haar gemartelde volk, haar Kerk, de hele wereld. Door het geloof in het hoopvolle paasmysterie begrijpt ze dat „kribbe en kruis eng samen horen” (Joannes-Paulus II tijdens het angelus op 11 oktober 1998).

Theresia zou kunnen vluchten naar Zwitserland, maar weigert omdat dit slechts mogelijk is zonder haar zus. Nog enkele dagen vóór het fatale transport wijst ze een mogelijke redding af. „Waarom moet ik een uitzondering zijn?”, zegt ze. „Is dit niet precies rechtvaardigheid dat ik geen voordeel kan halen uit mijn doopsel? Als ik niet het lot van mijn zussen en broers mag delen, is mijn leven vernietigd”

(geciteerd door Johannes-Paulus II in zijn homilie bij de heiligverklaring, 11 oktober 1998).

Theresia is als katholieke vrouw in trouw en liefde verbonden met de gekruisigde Christus en als joodse vrouw met haar volk. De laatste woorden tot haar zus in Echt luiden: „Kom, we gaan voor ons volk.” Haar weg naar Auschwitz is rijk aan dapperheid. Als gevangene straalt ze rust en gelatenheid uit. Ze troost en helpt medegevangenen „zoals een engel”. Zij bewijst dat wie gelooft, nooit alleen is. Wie vertrouwen heeft in de Goede Herder en de Schepper van alle schoonheid, goedheid en liefde, die weet dat er zelfs in de meest eenzame uren van een mensenleven Iemand aanwezig is die je mee draagt, begeleidt en stuurt. Dan zal de stem van God als een echo in het hart klinken en wordt duidelijk waarom het meer dan de moeite waard is om te leven en zelfs je leven te geven voor je geloof.

Edith denkt ook na over de rol van de vrouw, die in het beroepsleven, de politiek en de Kerk haar zelfstandige weg moet vinden. Als een van de eerste vrouwen kan ze in 1911 een academische studie in Wrocław beginnen. Ze is assistente bij Husserl, maar kan echter als vrouw in de naoorlogse jaren geen universiteitsprofessor

worden. Ze is geen carrièrevrouw die collega's klein houdt om zelf groot te zijn.

Samen met Catharina van Siena en Birgitta van Zweden geldt Theresia als de beschermheilige van Europa. Met haar werken en leven is ze de opvolgster van de grote heilige vrouwen, belijders en mystici van het oude Europa, zoals Hildegard van Bingen. De grote godzoekster van de twintigste eeuw roept ons op te luisteren om naar ons hart, verder te zoeken dan naar het oppervlakkige, tot op het bot te gaan en moed te hebben om een beslissing te nemen. Deze waarden zijn waardevolle richtingaanwijzers op de weg naar de Europese eenheid. ‘Europees denken’ vergt allereerst begrip en respect voor het veelvoud van volkeren en een groot inlevingsvermogen in andere culturen en religies. Met de heiligverklaring van de eerste katholieke heilige die van geboorte joods is, geeft het Vaticaan een duidelijk teken van verzoening met het jodendom. Haar getuigenis draagt volgens paus Johannes-Paulus II bij om „de brug van wederzijds begrip tussen joden en christenen steeds vaster te maken”.

In zijn apostolisch schrijven naar aanleiding van de verklaring van Birgitta van Zweden,

Catharina van Siena en Teresia Benedicta a Cruce tot co-patronessen van Europa (1 oktober 1999) benadrukt de Poolse paus Ediths rol voor Europa: „Met de verheffing van Edith Stein tot copatronessen van Europa moet aan de horizon van het oude Europese continent een vlag gehesen worden van wederzijds respect, tolerantie en gastvrijheid. Die moet mannen en vrouwen uitnodigen om elkaar, los van etnische, culturele en religieuze verschillen, te begrijpen en aan te nemen om een echte gemeenschap van broers en zussen te vormen.”

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

17 november, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23.30 uur via Canvas). In *Close-up*, magazine op het snijpunt van spiritualiteit en samenleving, een snelle blik op de familiedag in de abdij van Averbode. Vervolgens het eerste deel van twee over *De toekomst van onze parochiekerken*. Almaar vaker staan ze leeg, wat moet er dan mee gebeuren? Braambos bewandelt meerdere denksporen, van herbestemming tot afbraak, toont voorbeelden van neven- en herbestemmingen en praat met parochiepriesters en parochianen. Tot slot de herhaling van *Twee over één. Lucette Verboven in gesprek met Antoon Vergote* naar aanleiding van het overlijden op 10 oktober laatst van de bekende Belgische priester, theoloog en filosoof. Kortrijkzaan Vergote was psychoanalyticus met internationale faam en medeoprichter van de Belgische school voor psychoanalyse. Vergote deed onderzoek naar het godsbeeld van mensen en verdiepte zich in de belevingswereld van niet-westerse religies.

De vrome kudde

Golf Ingezonden door Urbain Vrijdaghs

Arthur is tachtig. Sinds hij vijftien jaar geleden met pensioen is gegaan, speelt hij dagelijks een partijtje golf. Op een dag komt hij terneergeslagen thuis. Hij zegt tegen zijn vrouw:

– Dat was de laatste druppel. Ik stop met golfen. Mijn ogen zijn zo slecht geworden dat ik de bal wel raak, maar niet meer kan zien waar hij naartoe vliegt.

Zijn vrouw leeft met hem mee en zet hem een kopje troost. Terwijl ze plaatsnemen in de fauteuils, zegt ze:

– Waarom neem je mijn broer niet mee en probeer je het niet nog een keer?

De man zucht:

– Dat maakt niet uit. Je broer is 85. Hij kan me niet helpen.

Zegt de vrouw:

– Hij mag dan al 85 zijn, z'n ogen zijn nog perfect.

Dus gaat Arthur de volgende dag golfen met zijn schoonbroer. Hij legt de bal neer, maakt een krachtige zwaai en staart met knijpende ogen het veld af. Hij wendt zich tot zijn schoonbroer:

– Heb je de bal gezien?

Die knikt triomfantelijk:

– Natuurlijk! Ik heb perfecte ogen.

– Waar ging de bal dan naartoe?

– Dat kan ik me niet meer herinneren...

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen...

Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

dus musicus	loop- vogel	gevlamde zijde	vliegenier- ster	ver- gelding
musicus	regel- maat	België op internet		zangnoot
				8
wasdom trend			oude lap	7
		9	gemeen	
bekende Vlaming	familieid	drek rangtel- woord		ver- dieping
		dinsdag schaamte	golfterm kever	koor- hemd
politie- vrouw			6	tantaal
bloedvat				5
		3	eirond	
afloop angst			Romeinse Rijk	4
			Groot- Britannië	
			gesleten plek in stof	

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: FOTOGRAAF

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---